

#zabydleni

Systematické financování, investice do bytového fondu i nový zákon. České obce žádají od státu pomoc v řešení bytové nouze

Tisková zpráva, 21. 10. 2021

Vyšší podpora při zřizování sociálních bytů, systematické financování sociální práce, větší investice do bytového fondu i nový zákonný rámec. To jsou podle představitelů českých obcí klíčové prvky pro řešení bytové nouze jejich občanů. Své požadavky vůči zástupcům státní správy a politických stran představili na setkání, které proběhlo 21. října 2021 v Senátu Parlamentu ČR pod záštitou předsedkyně senátorského klubu KDU-ČSL Šárky Jelínkové.

„Téma nedostupnosti bydlení v naší společnosti rezonuje již mnoho let. Zdá se, že v kontextu současné doby a celkové situace, v níž se dnes nacházíme, bude téma dostupného bydlení pro všechny věkové skupiny, pro všechny sociální vrstvy tématem číslo jedna,“ pronesla senátorka Šárka Jelínková ve své úvodní řeči. *„Naším společným cílem by mělo být najít systémové řešení těchto problémů, ač jsem si jako politička vědoma, že prosadit pomoc těm opravdu nejpotřebnějším a mnohdy stigmatizovaným lidem není politicky vůbec jednoduché,“* domnívá se senátorka.

Setkání navázalo na kulatý stůl pořádaný v červnu iniciativou Za bydlení, kterého se zúčastnili odborníci z řad poskytovatelů sociálních služeb, akademického sektoru, střešních i lidskoprávních organizací. Tentokrát se zúčastnily obce spolupracující v rámci Sítě partnerství pro ukončování bezdomovectví, kterou koordinuje Platforma pro sociální bydlení. Účastníci z řad zástupců státní správy a politických stran napříč politickým spektrem se na něm mohli seznámit s dobrými praxemi obcí, které rozvíjejí sociální bydlení, a reagovat na jejich dotazy a požadavky na legislativní a další systémová opatření.

Ze zkušeností přítomných obcí vyplynulo několik aspektů, které potřebuje správně fungující lokální systém sociálního bydlení mít. Obec by měla mít jasnou představu o rozsahu bytové nouze na svém území a o konkrétních lidech, jichž se problém týká – výstupy takto podrobného mapování na setkání představily zástupkyně Jihlavy, v minulosti ale proběhlo též v Brně či v Liberci. Pro ně pak musí mít připravené nejrůznější nástroje pomoci, z nichž mohou za pomoci města vybírat – tuto pomoc v řadě měst obdrží na tzv. kontaktním místě pro bydlení. Jak tento nástroj využívají v Liberci, vysvětlil náměstek primátora Ivan Langr.

Základními kameny sociálního bydlení jsou ovšem byty a sociální práce. Bytové fondy českých obcí jsou obvykle poměrně malé. V Chomutově s nedostatkem bojují například výkupem bytů od soukromých vlastníků do městského bytového fondu. Navzdory složitým podmínkám se zatím městu podařilo takto vykoupit 19 bytů. *„Obyvatelé sídlišť ztrácejí důvěru k tradičním systémovým řešením a jsou alergičtí na slova jako sociální dávky nebo sociální byty. Při výkupu bytů proto na první místo klademe pomoc místním lidem ve složitých lokalitách,“* vysvětluje náměstek primátora Milan Márc. Jedním dechem však dodává, že Chomutov i další obce by uvítaly vyšší podporu při zřizování sociálních bytů – například

#zabydleni

prostřednictvím fondů rozvoje bydlení, kde by byl vlastníkem stát nebo kraj. Obce by pak zajišťovaly obsazování bytů vhodnými nájemníky a poskytování sociální práce.

Sociální práce se pak musí soustředit na udržení bydlení. Svou zkušenost s touto problematikou u lidí s duševním onemocněním představila Karolína Vodičková z plzeňského magistrátu. Marek Mikulec z ostravského magistrátu zkušenosti měst uzavřel ukázkou vyhodnocení dat o úspěšnosti programů sociálního bydlení.

Obce se shodly na potřebě systematického financování jak sociální práce a dalších měkkých nástrojů, tak investic do bytového fondu. Pomohly by též změny praxe při výplatě sociálních dávek, například zajištění jejich včasného doručení příjemcům či sjednocení pravidel pro mimořádnou okamžitou pomoc.

Klíčový je ale také patřičný zákonný rámec, který v Česku dosud chybí. „*Je potřeba, aby byly zákonem sjednoceny pravomoci a povinnosti obcí na poli sociálního bydlení. Jinak budou bít obce, které sociální bydlení realizují, stanou se spádovými městy pro lidi v bytové nouzi. Také se situace bude měnit po každých komunálních volbách,*“ uvedl Tomáš Jurčík z magistrátu města Brna.

Účastníci diskuse z řad politiků se shodli na tom, že k řešení aktuální bytové krize je nutná systémová změna. „*Takovou změnu by mohl přinést komplexní zákon, který by řešil bydlení sociální, dostupné, i podporu v bydlení,*“ myslí si Iva Kuchyňková z iniciativy Za bydlení. Právě zkušenosti měst se sociálním a dostupným bydlením by mohly zákonodárcům při tvorbě nové legislativy výrazně pomoci. „*Mít střechu nad hlavou přece nemůže být v naší společnosti ve 21. století nadstandardní záležitostí,*“ dodává senátorka Šárka Jelínková. „*Doufáme, že se nová vláda vzešlá z letošních voleb tohoto tématu zhostí a Česko se konečně dočká zákona, o němž se hovoří už více než 15 let,*“ uzavírá Iva Kuchyňková.

Kontakty:

Vít Lesák

Platforma pro sociální bydlení
ředitel
vit.lesak@socialnibydeni.org
+420 724 189 993

Jiří Krejčík

iniciativa Za bydlení
koordinátor pro média
jiri.krejcik@socialnibydeni.org
+420 774 509 340

Iva Kuchyňková

Charita Česká republika
Manažerka pro advokační činnost
– oblast sociální
iva.kuchynkova@charita.cz
+420 603 280 738